

μὲ τὸ παράδειγμά της τὴν ἠθικὴν μυσταγωγίαν τοῦ μέλλοντος. Ὁ ἐπταετὴς πόλεμος τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν Ἀνεξαρτησίαν των εἶναι σελὶς ἐνδοξοτάτη εἰς τὰ χρονικά της ἀνθρωπότητος. Δὲν εὗρισκω τίποτε τόσον ὠραῖον εἰς τὴν καθολικὴν ἱστορίαν, ὅσον ὁ ἡρωϊσμός πρὸς ἀνεπτύχθη ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τὴν ἐπανακτῆσιν τὴν ἐλευθερίαν του». Καὶ κατωτέρω μὲ τὸ ἀκτινοβόλημα μιᾶς προφητείας, αὐτά: «Ὁ θρίαμβος τῶν Ἑλλήνων ἴσως θὰ ἐπιβραδυνθῇ. Διότι ἡ Νέμεσις πολὺν ἀργοπορεῖ. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο θὰ εἶναι καὶ ὁ θρίαμβος πολὺ ἐνδοξότερος, καὶ οἱ μέλλοντες ἱστορικοὶ θὰ θέσουν τὴν νέαν Ἑλλάδα εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ἀρχαίας».

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

ΣΙΜΟΥ ΜΕΝΑΡΔΟΥ

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Τὸ ἔργον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως εἶναι πεζόν. Νὰ ἐξαγγείλω εἰς τίνας ἀπένειμε καὶ πάλιν ἡ Ἀκαδημία τὰ ἱστορικά, γλωσσικά, ποιητικά καὶ καλλιτεχνικά ἔπαθλα γενναίων χορηγῶν καὶ πρῶτον καὶ πρὸ πάντων τὸ βραβεῖον τῆς Ἀρετῆς καὶ αὐτοθυσίας.

Ἀλλὰ τὴν σιγμὴν ταύτην, ἔχων θερμὴν ἀκόμην τὴν ψυχὴν ἐκ τῶν λόγων τοῦ Προέδρου ποιητοῦ, αἰσθανόμενος βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην πρὸς ἐκείνους, ὅσοι ἐθυσίασαν ἀπὸ 109 ἐτῶν πᾶν ὅ,τι πολῦτιμον εἶχαν διὰ τὴν παραδώσουν τὴν πατρίδα «πλείω καὶ ἀρείω», μεγαλυτέραν καὶ καλυτέραν, ἀτενίζων πρὸς ἐπιφανεῖς ἄνδρας ἀντιπροσωπεύοντας ἕκαστον μίαν ἐποχὴν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ ἄνθος τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ἐρωτῶ ἂν τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς αὐτοθυσίας δὲν ἀνήκει εἰς ὅλον τὸν πολυπαθὴ Ἑλληνικὸν λαόν, τὸν δημιουργήσαντα—γνωρίζομεν διὰ ποίων θυσιῶν—τὴν τρίτην Ἑλλάδα τῆς ἱστορίας.

Ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος περιγράφων τὴν κρίσιν τῶν τρομερῶν ἐτῶν 1825, 1826 καὶ 1827, ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν Ψαρῶν μέχρι τῆς ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου, ἔγραφε τὰ ἀκόλουθα: «Δὲν ἀγαπῶ τὰς ὑπερβολάς, ... τὸ ψιμύθιον τῆς ἱστορίας ἐπὶ τοσοῦτον ὅμως χρόνον συζήσας...

μετὰ τοῦ ἀρχαίου, τοῦ μέσου καὶ τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ, ἡμπορῶ νομίζω νὰ εἰπῶ ὅτι... οὐδέποτε ὑπῆρξε λαμπρότερος ἢ κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην περίοδον. Ὅχι, οὐδέποτε, οὐδ' ἐπὶ τῶν πολυμυνήτων ἐκείνων χρόνων, καθ' οὓς ἐπῆλθεν... ἡ δυσσαρτίθμητος τοῦ Ξέρξου στρατιά. Ὁ θάνατος τοῦ Λεωνίδου, ἡ ἐθελονθυσία τῶν Ἀθηναίων, ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία ὑπῆρξαν βεβαίως ἔργα μεγάλα· ἀλλὰ ἡ κρίσις ἐκείνη δὲν διήρκεσεν εἰμὴ μῆνας τρεῖς, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἡ ὀλεθρία κρίσις παρετάθη ἐπὶ τρία καὶ πλέον ἔτη. Γυναῖκες καὶ πρεσβύτει κατέφευγον εἰς τὰ βουνὰ εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὰ τενάγη, ἐδίψων, ἐρρίγουν, ἔθνησκον, ἐξηνδραποδίζοντο, ἀλλὰ δὲν ὑπετάσσοντο, δὲν παρεδίδοντο».

Ἀλλὰ τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ θὰ ἔγραφεν ὁ ἐθνικὸς ἱστοριογράφος διὰ τὴν δεκαετῇ ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι τοῦ 1922 «κρίσιν», διὰ τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ 12 καὶ 13, τὴν αἴγλην τοῦ 18 καὶ 19 καὶ θὰ ἦτον ἴσως εὐγλωττότερος ἢ τοῦ ἐπέμνωτο νὰ περιγράψῃ τὸν ἐθνικὸν σεισμόν τοῦ 1922. Πόση καὶ πάλιν ἀπεδείχθη ἡ ὑπομονή, ἡ φιλαδελφία, ἡ ἐργατικότης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἰς τοιαύτας τεραστίας συμφορὰς τὴν συμπάθειαν τῶν ἱστοριογράφων, καθὼς εἶδαμεν, δὲν κινοῦν οἱ ἀρχηγοί, οὐδὲ τὰ Ἐπιτελεῖα καὶ τὰ Ὑπουργεῖα, ὅσον οἱ ταπεινοὶ πληθυσμοί, οἱ στρατιῶται, οἱ νοσοκόμοι, οἱ γέροντες, αἱ γυναῖκες, τὰ παιδιὰ, ὅλον τὸ ἄγνωστον καὶ σιωπηλὸν πλῆθος τῶν μαρτύρων, οἱ σφῆζόμενοι ἀνώνυμοι Αἰνεῖαι, οἱ βαστάζοντες τὰ ἀναμνήσεις καὶ τύχας καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν Ἑθνῶν.

Καὶ ἀκριβῶς οἱ κοσμούμενοι ἐφέτος μὲ τὰ βραβεῖα τῆς Ἀρετῆς καὶ αὐτοθυσίας ἀνήκουν εἰς τὴν μετριόφρονα ταύτην τάξιν τὴν ἐκτελοῦσαν τὸ καθήκον τρόπον τινὰ ἐξ ἐνστίκτου, «ἐν ἀφελότητι καρδίας», ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστής.

Ἡ Δις Ἀγγελικὴ Φικιώρη ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυνθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τοῦ 1914 εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ 1918 εἰς τὸ Χειρουργεῖον τοῦ μετώπου καὶ ἐκεῖθεν ἠκολούθησε τὴν νικηφόρον στρατιὰν εἰς τὴν Δράμαν καὶ τὴν Ὁδησσόν, ὅθεν δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποπλεύσῃ, πρὶν ἐπιβιβασθῇ καὶ ὁ τελευταῖος τραυματίας. Τὸ 1919 εἰργά-

ζετο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατόπιν εἰς τὴν Βραΐλαν, τὸ 1920 εἰς τὴν Σμύρνην, τὸ 1921 εἰς τὴν Προῦσαν. Ἀπὸ τῆς καταστροφῆς εἰργάζετο εἰς τὸ Προσφυγικὸν νοσοκομεῖον τῆς Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1924, ὁπότε κληθεῖσα ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰατρείου τῆς Καισαριανῆς. Ἀπὸ τοῦ 1926 εἶναι ἡ διευθύνουσα ἀδελφὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἀλλὰ πῶς εἰργάσθη ἡ χριστιανὴ αὕτη Σπαρτιάτις; Φθάνει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἕξ φορὰς μετέδωκεν εἰς ἀρρώστους τὸ αἷμα τῶν φλεβῶν της. Τὸ στήθος της κοσμοῦν ἤδη τὸ μετάλλιον τῆς στρατιωτικῆς ἀξίας, ὁ πολεμικὸς σταυρὸς, τὸ μετάλλιον τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, τὸ διεθνὲς παράσημον τῆς Φλωρεντίας Ναϊτιγκέιλ. Πλησίον των ἃς ἀναρτήσῃ τελευταῖον, ἀλλ' ὅχι ἐλάχιστον, τὸ Ἀκαδημαϊκὸν μετάλλιον τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς αὐτοθυσίας, καὶ ἡ ὅλη δρᾶσις τῆς γενναίας ἀδελφῆς καὶ τῆς πέρυσι βραβευθείσης Δίδος Βασιλοπούλου ἃς παραμείνουν ὡς ὑπόδειγμα τῶν νεωτέρων νοσοκόμων, 'που θὰ περιποιηθῶν εὐτυχέστερον Ἑλληνικὸν στρατόν.

Τὸ αἷμα του ἔδωσε καὶ ὁ στρατιώτης Καισαρλῆς Δημήτριος τοῦ Εὐστρατίου, καὶ αὐτὸς ὅχι μίαν φορὰν. Δηλαδή α', 600 γραμμ. εἰς στρατιώτην πάσχοντα ἐκ βαρυνάτου τυφοειδοῦς πυρετοῦ καὶ β', 900 γραμμάρια εἰς ἄλλον πάσχοντα ἐκ βαρυνάτης σηπαιμίας. Ἀλλὰ τὸ φοβερότερον, Κύριοι, εἶναι ὅτι ἐδέχθη καὶ ἐνοσοποιήθη κατὰ τῆς στρεπτοκοκκικῆς λοιμώξεως, ὑποστάς πολλοὺς ἐμβολιασμούς, διὰ νὰ χορηγήσῃ τὸ ἄνοσον αἷμα του εἰς πάσχοντας λοιμώξιν τοιαύτην.

Τέλος τὸ Ἑθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων προέτεινε τὴν βράβευσιν τῆς γηραιᾶς Συμρναίας κ. Ἑλένης Εὐστρατιάδου, ἡ ὁποία, καθὼς μᾶς ἐπιστοποίησαν αἱ ἀρμόδιαι Ἑλληνικαὶ ἀρχαί, ἡλευθέρωνεν ὑπὸ τὸ Τουρκικὸν καθεστὸς φυλακισμένους χριστιανούς καὶ ἐνέδυνεν αὐτούς, συντρέχουσα κατὰ μῆνας δυστυχεῖς, ἄπορος αὐτὴ ἀπόρους. Ἀληθῶς εὐαγγελικὴ ἀγάπη τοῦ πλησίον. Ἡ Ἀκαδημία θέλουσα καὶ ὑλικῶς νὰ ἀνταμείψῃ τὴν Κυρίαν Εὐστρατιάδου καὶ τὸν γενναῖον στρατιώτην, διανέμει ἕξ ἰδίων εἰς καθένα 3 χιλ. δραχμῶν. Τὸ ἐρχόμενον ἔτος τὸ βραβεῖον τῆς Ἀρετῆς θὰ εἶναι πολὺν ἀδρότερον, ἐκ τῆς γενναίας δωρεᾶς τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου

Μαυρογένους εἰς μνήμην τοῦ Στεφάνου Μαυρογένους καὶ τῆς Μαντοῦς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς αὐτοθυσίας ἡ Ἀκαδημία, βλέπουσα καὶ ἀπώτερον, τιμᾷ καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας, ἐξ ἴσου ἀναγκαίας εἰς τὰ Ἑθνη. Δηλαδή τὴν συστηματικὴν καλλιέργειαν μεταξὺ τῆς νέας γενεᾶς τῶν πατροπαράδοτων ἀρετῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐμεγαλουργήσεν ἡ Ἑλληνικὴ φυλή.

Ἡ κ. Πηνελόπη Σ. Δέλτα, ἡ κόρη τοῦ Ἐμ. Μπενάκη, διὰ ὅκτὼ μέχρι τοῦδε τόμων κηρύσσει εἰς μεγάλους καὶ μικροὺς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑφεστίου της Θεοῦ, τοῦ Θεοῦ τῆς φιλοπατρίας καὶ φιλανθρωπίας. Εἰς τὰ διηγήματά της «Γιὰ τὴν Πατρίδα» καὶ «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου» καλλιεργεῖ τὴν εὐγενῆ φιλοπατρίαν. Ὅ,τι πρέπει ἰδιαίτερος νὰ ἐξαρθῇ εἶναι ἡ ἀρχαῖκως Ἑλληνικὴ ἀμεροληψία τῆς συγγραφέως, δηλαδή ἡ ἀναγνώρισις καὶ τῶν προτερημάτων τοῦ ἐχθροῦ, ὅπου δῆποτε τὰ εὕρισκει. Κατόπιν μὲ τὰ «Παραμύθια» της τὰ προωρισμένα διὰ παιδιὰ, διδάσκει τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τῆς θελήσεως. Τέλος ἡ δίτομος «Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ» εἶναι ἀπλή, εὐλαβὴς καὶ πιστὴ διδασκαλία τῶν εὐαγγελικῶν ρημάτων. Ἡ Ἀκαδημία, τιμῶσα τὴν ὅλην εὐεργετικὴν δρᾶσιν τῆς κ. Πηνελόπης Δέλτα, τῆς ἀπονέμει τὸ ἀργυροῦν αὐτῆς μετάλλιον.

Ἀπὸ τῶν ἔργων τῆς κυρίας Δέλτα, τῶν κατ' ἐξοχὴν ἡθοπλαστικῶν, μεταβαίνομεν εἰς τὰ διηγήματα, τὰ διεκδικοῦντα τὸ Βικέλειον Βραβεῖον. Τούτων διακρίνονται τὰ «Ὅνειρα», συλλογὴ νέου διηγηματογράφου Α. Α. Κ. Τὰ διηγήματα εἶναι μόνον τέσσαρα, ἀλλὰ ὅλα μελετημένα μέχρι τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν καὶ περιγράφοντα ὅχι τὸ λεγόμενον πρωλεταριᾶτον, ἀλλὰ τὴν μεσαίαν τάξιν, τὴν ἀγωνιζομένην νὰ κατακτήσῃ μίαν θέσιν κοινωνικὴν. Χαρακτηριστικώτερον τῶν σημερινῶν ἡθῶν εἶναι τὸ δεύτερον «Ἐνα μῆνα στὸ Νησί, ἀπεικονίζον τὸ κυριώτατον ψεῦδος τῆς σημερινῆς ἀστικῆς ζωῆς, τὴν ἐπίδειξιν ἀνυπάρκτου εὐμαρείας. Τὴν ἀξίαν τῶν «Ὅνειρων» ἐξαίρει ἡ γλῶσσά των, ὅλως φυσικὴ, ὅχι τεχνητὸν ἀπόσταγμα κακῆς γλωσσολογίας.

Ὁ τόμος τῆς κ. Κλεαρέτης Δίπλα Μαλάμου περιέχει 19 διηγήματα καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ τὸ πρῶτον «Γιὰ λίγη ἀγάπη».

Οἱ ἀκούοντες γυναῖκα συγγραφεᾶ καὶ μάλιστα, οἱ γνωρίζοντες τὴν

Κυρίαν Μαλάμου γνωστήν ἤδη ὡς ποιήτριαν, φαντάζονται τὸ βιβλίον τῶν διηγημάτων της γεμῆτον τρυφερότητα καὶ χάριν. Τρυφερός εἶναι μόνον ὁ Πιτσιρίκος. Ἀλλά, καθὼς ἔλεγε Γάλλος κριτικός, τὰ ὥραῖα αἰσθήματα δὲν ἀποτελοῦν καὶ τὴν ὥραίαν τέχνην. Τὰ καλύτερα πρόσωπά της εἶναι τύποι λαϊκοί, τοὺς ὁποίους ἡ ἀρρενωπὴ ποιήτρια παρουσιάζει δι' ὀλίγων ἀλλ' ἀσφαλῶν γραμμῶν μὲ διαλόγους ἰσαξίους πρὸς δίσκους φωνογράφου.

Τέλος τὰ διηγήματά τοῦ κ. Εὐστρατιάδου, τὰ ἐπιγραφόμενα τὸ «Ρημάδι» ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀποτυπώνουν εἰς προχειροὺς εἰκόνας χαρακτηριστικὰ καθαρῶς ἐντόπια ποικίλων ὄψεων τῆς Νεοελληνικῆς ζωῆς. Ἄν στεροῦνται πολλῆς ἐξάρσεως, διακρίνονται ὅμως διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀπλὴν σύνθεσιν καὶ τὴν πιστὴν ἀπόδοσιν ἰδίως ἡρέμων πρωτογενῶν ψυχῶν.

Ἡ Ἀκαδημία, λαμβάνουσα πάντας τοὺς ὅρους ὑπ' ὄψιν, κατανέμει τὸ διπλοῦν **Βικέλειον Ἑπαθλον** ὡς ἐξῆς: 4 χιλ. δραχμῶν εἰς τὸν συγγραφέα τῶν «Ὀνείρων» 3 χιλ. δραχμῶν εἰς τὴν Κυρίαν Μαλάμου καὶ 2 χιλ. δραχμῶν εἰς τὸν κ. Εὐστρατιάδην.

Τὸ **Λαμπίκειον βραβεῖον**, διανεμόμενον ἐφέτος εἰς θεατρικοὺς συγγραφεῖς, εἶναι μικρότερον — ὁ κ. Λαμπίκης ἐχορήγησε καὶ χορηγεῖ καὶ ἄλλα μεγαλύτερα βραβεῖα — ἀλλ' εἵμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ ἀγωνισταὶ ἀποβλέπουν μᾶλλον εἰς τὴν τιμὴν. Εὐτυχῶς δὲ μετὰ τῶν 13 ἐκδοθέντων δραμάτων ὑπάρχουν καὶ ἔργα λογίων γνωστῶν, τοῦ κ. Ἀγγέλου Σημηριώτου, τοῦ κ. Ἠλίας Βουτιερίδου καὶ ἑνὸς γνωστοτάτου, τοῦ κ. Γρηγορίου Ξενοπούλου.

Τὸ «Δὲν εἴμ' ἐγὼ ἡ Λογικὴ» ἡ τρίπρακτος κωμῳδία τοῦ κ. Ξενοπούλου, παρεστάθη πλέον ἢ 50 φορὰς ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἀναγινωσκομένη προκαλεῖ τὴν ἰλαρότητα. Διότι ἔχει πλοκὴν δεξιωτάτην — ὁ ἔμπειρος δραματικὸς διακρίνεται ἀμέσως — καὶ εἶναι χαριτωμένη σάτυρα τῆς ἐπιστημονικῆς λογικῆς ἐνὸς στενοκεφάλου καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν Πέτρου Παπαπέτρου, ὁ ὅποιος κατοικεῖ εἰς τὸν ἴδιον δρόμον μ' ἓνα συνώνυμόν του ἐπίσης καθηγητὴν, ἀλλὰ πολὺ νεώτερον, καὶ τ' ἀπροσδόκητ' ἀποτελέσματα τῆς ὁμωνυμίας ἀποδίδει λογικῶς εἰς τὴν ψύχωσιν τοῦ διχασμοῦ τοῦ ἐγώ.

“Ο,τι διακρίνει τὸ ἔργον, εἶναι ἡ τάσις τοῦ συγγραφέως πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ φαιδρουῦ τούτου σκηنيκοῦ εἶδους εἰς ψυχολογικὴν μελέτην.

Ἡ «Κασάνδρα» τοῦ κ. Ἡλία Βουτιερίδη—γραφομένη διὰ δύο σσ καὶ διὰ τ—εἶναι ἀπόπειρα πρὸς ἀνάστασιν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας μετὰ χορικῶν ᾠσμάτων. Ἡ ὑπόθεσις στρέφεται περὶ τὸν ἔρωτα τοῦ Ἀπόλλωνος πρὸς τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς· ἀλλ’ ἡ Κασάνδρα προτιμᾷ θνητὸν ἐραστήν, τὸν Ἀστυδάμαντα, καὶ ἐν τέλει, ὅτε κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας φονεύεται ζητῶν νὰ τὴν σώσῃ ὁ Ἀστυδάμας, ἡ ἱέρεια ἀπαντᾷ ὑπερηφάνως πρὸς τὸν θεόν:

«ἔχει ὁ ἄνθρωπος στιγμὲς ποὺ στέκει
καὶ ἀπὸ τὸ θεῖο πιὸ ψηλὰ»

Τὸ τραγικὸν ἀποτελεῖ πάντοτε ὁ παλαιὸς μῦθος, οὗ τὸ μαντικὸν δῶρον ἔχουσα τῆς ἐχάρισε ὁ Ἀπόλλων ἐπέτεινε τὴν δυστυχίαν της, ἀφοῦ κανεῖς δὲν ἐπίστευε τὰ προμαντεύματά της. Ἡ τραγωδία τοῦ κ. Βουτιερίδη ἔμμετρος, λιτὴ καὶ ἐγκρατής, εἶναι ἀξιόλογον δεῖγμα ὅχι ψυχροῦ κλασικισμοῦ.

Ἡ «Ἀστραία» τοῦ κ. Σημηριώτη, εἶναι ἀπεναντίας ἔργον ὑπερρωμαντικὸν ἐκφεῦγον τῆς πραγματικότητος καὶ ἐνθυμίζον Μαίτερλιγγ, Δανούντσιο, Ἴψεν καὶ Βάγνερ. Ἡ σκηνὴ τοῦ ὑπόκειται εἰς κάποιον νησί τοῦ Αἰγαίου μέσα εἰς ἓνα παλαιὸν βενετικὸν πύργον, ὅπου ἡ ἡρώωνη ζῇ μὲ τὸν ἄνδρα της, τὴν μητέρα της καὶ τὸ παιδί της. Ἀλλὰ πράγματι ζῇ περισσότερον μὲ τὰς σκιὰς δηλαδὴ μὲ τὰς ἀναμνήσεις ἄλλης πρώτης ζωῆς. Καὶ μίαν θυελλώδη νύκτα κάποιου στοιχειωμένο καράβι ἀποβιβάζει ναυαγόν, τὸν ἀλλοτινόν της ἐραστήν, τὸν ζωγράφον Πάλμαν. Τότε εἶχον ἀποθάνει μαζί, φαρμακωμένοι ἀπὸ τὸν Δοῦκα καὶ ὠρκίσθησαν νὰ ξανανταμωθοῦν εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Ὁ Πάλμας λοιπὸν ἦλθεν, ὁ παλαιὸς ἔρως ἀναζῇ, καὶ ὁ Πάλμας τὴν καλεῖ νὰ φύγουν. Ἀλλ’ ἐκεῖνη, διστάζει καὶ ἀρνεῖται. Μετ’ ὀλίγον ὁμως ἀποθνήσκει ἐκ συγκοπῆς καὶ τὸ καράβι παίρνει καὶ τὸν ἡσκιο της, ἀγκαλιασμένον μὲ τὸν Πάλμαν.

Ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν δραμάτων καὶ μάλιστα τῶν διηγημάτων ὑπῆρξεν ἡ ἱστορικὴ παραγωγή. Τοῦλάχιστον τὰ τέσσαρα πλούσια ἱστορικὰ ἔπαθλα ἔμειναν ἀζήτητα καὶ δὴ ὅχι μόνον τὰ στενῶς ἐπιστημονικὰ ἀλλὰ

καὶ αὐτὸ τὸ πρὸς συγγραφὴν δημοδεστέρου Ἐγχειριδίου ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀπὸ τοῦ 1453-1828, χάριν τοῦ ὁποίου ὁ κ. Λαμπίκης ἔταξεν 22.500 δραχ. Δηλαδή τοῦτο ἐζήτησε μία καὶ μόνη πραγματεία, δυστυχῶς ὅμως καὶ αὐτὴ ἐλλιπής, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν βιβλιογραφίαν καὶ μάλιστα τὴν ξένην. Μόνον ἂν τὸ ἔργον καταλλήλως συμπληρωθῇ, θὰ ἡδύνατο νὰ ὑποβληθῇ ἐκ νέου.

Κατόπιν α') τὸ ἐκ **13 χιλ. δραχ.** ἔπαθλον τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν εἰς ἔργα σχετικὰ πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ 1453-1821 Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν, καὶ β') τὸ ἐκ **10 χιλ. δραχ.** τοῦ ἀειμνήστου **Μακρυγιάννη** «εἰς ἔργον ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1821-1912 ἑλληνικὴν ἱστορίαν» οὐδεὶς ἐφρόντισε νὰ διεκδικήσῃ. Τέλος τὸ περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἱστορίας τῆς Μεσσηνίας ἀπὸ τῶν σταυροφοριῶν μέχρι τοῦ 1715 **ἔπαθλον** ἐξ **9 χιλ. δραχ.** τοῦ συναδέλφου **κ. Γ. Κυριακοῦ** ἐπεζήτησε μία διατριβὴ 17 δακτυλογραφημένων σελίδων, μικροτέρα ἐνὸς ἄρθρου Ἐγκυκλοπαιδείας.

Ποῦ πρέπει ἄρᾳ γε νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἱστοριογραφικὴ αὕτη ξηρασία; Πιθανῶς εἰς τὴν ἑλλειπρὶν βιβλιοθηκῶν, ἀπαραιτήτων τοῦλάχιστον εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν, εἰς τὴν ἑλλειπρὶν τῆς ἀναγκαίας προπαιδείας, οὐχ ἦτον δὲ εἰς τὴν ἑλλειπρὶν πνεύματος ἱστορικοῦ.

Ἀλλὰ καὶ τὸ γενναιότατον ἐκ **50 χιλ. δραχ.** βραβεῖον τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας **Ἀριστόφρονος**—μεγάλων δωρητῶν τῆς Ἀκαδημίας—τὸ ταχθὲν πρὸς συγγραφὴν Γραμματικοῦ Ὁδηγοῦ τοῦ Διδασκάλου, ἦτοι βιβλίου περιέχοντος ὁδηγίαν πρὸς διδασκαλίαν ἐν τοῖς Σχολείοις τῆς Μέσης Ἐκπαιδύσεως τῆς Γραμματικῆς τῆς σήμερον κοινῶς γραφομένης Ἑλληνικῆς γλώσσης μετὰ στοιχείων γενικῆς γλωσσολογίας καὶ ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, οὐδεὶς παιδαγωγικὸς παρεκινήθη νὰ ζητήσῃ. Καὶ ὅμως ὁ κ. Ἀριστόφρων ἐχορήγησε καὶ ἄλλας 150 χιλ. δραχ. πρὸς ἐκδοσιν τοῦ ἀναμενομένου ἔργου.

Ἐπίσης οὐδεὶς διεξεδίκησε τὸ ἐξ **8 χιλ. δραχ.** βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας εἰς γλωσσικὴν μελέτην ἀναφερομένην εἰς τὰς νῦν ἐν Μακεδονίᾳ λαλουμένας ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἐποίκων διαλέκτους.

Ἄλλ' εὐτυχέστερον ὑπῆρξε τὸ ἐκ **4 χιλ. δραχ.** ἔπαθλον τοῦ **κ. Σκεύου Ζερβοῦ** τὸ χάριν τῶν διαλέκτων καὶ τῆς Λαογραφίας τῶν Δώδεκα Ἑλληνίδων νήσων, ἃς ἤδη κυβερνᾷ δύναμις φίλη τῆς Ἑλλάδος. Εὐτυχῶς περὶ τοῦ θέματος δημοσιεύονται ἀξιόλογα βιβλία Δωδεκανησιῶν, τὸ δὲ βραβεῖον διεξεδίκησαν δύο λόγιοι, γνωστοὶ ἐκ προτέρων ἐργασιῶν. Καὶ τὸ μὲν ἔργον τοῦ κ. Χρίστου Παντελίδου εἶναι ἡ πέρουσι τυπωθεῖσα ἀξιόλογος «Φωνητικὴ τῶν ιδιωμάτων Κύπρου Δωδεκανήσων καὶ Ἰκαρίας». Τὸ δὲ δεύτερον ὑποβληθὲν δακτυλογραφημένον ὑπὸ τὸ ρητὸν «οὐδὲν γλύκιον πατρίδος» ἐπιγράφεται «Ἱστορικά, Λαογραφικά καὶ Γλωσσικά περὶ τῆς νήσου Κάσου» καὶ ἀποτελεῖ μεθοδικὴν καὶ εὐσυνείδητον συναγωγὴν, ὀφειλομένην εἰς τὸν κ. Μ. Μιχαηλίδην Νουάρον.

Καὶ τέλος ἐρχόμεθα εἰς τὰ δύο προκηρυχθέντα καλλιτεχνικά βραβεῖα. Τὸ **Μπενάκειον 50 χιλ. δραχ.** καὶ τὸ **Λαμπίκειον 10 χιλ. δραχ.**

Καὶ τοῦτο μὲν προοριζόμενον διὰ τὸν κάλλιστον ζωγραφικὸν πίνακα τὸν ἔχοντα θέμα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως διεξεδίκησεν εἰς μόνον ζωγράφος, ἀλλ' οὐδὲ τούτου τὸ ἔργον ἐθεώρησε βραβεύσιμον ἡ Ἀκαδημία.

Τὸ δὲ Μπενάκειον διεξεδίκησαν τέσσαρες καλλιτέχναι, ἐξ ὧν ἡ Ἀκαδημία βραβεύει τὸν κ. Σπυρίδωνα Βασιλείου, διότι ἡ σύνθεσις αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν προκήρυξιν, παρουσιάζει ἐπιμελῆ καὶ ἀξιόλογον εἰκόνα διακοσμήσεως ναοῦ ἀπὸ ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ζωγραφικῆς ἀπόψεως, παρέχει χαρακτηριστικὴν συνέχισιν τῆς βυζαντινῆς τεχνοτροπίας καὶ δεικνύει ἱκανὴν δεξιότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐπαινεῖ δὲ τὸν κ. Δημήτριον Δήμαν.

Καὶ τώρα προκηρύσσομεν τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα, ἀπονεμηθησόμενα (πλὴν τοῦ Μακρυγιαννείου) τὴν 25^{ην} Μαρτίου 1931.

Καὶ πρῶτον τὰ ἐξ ἐφέτος ματαιωθέντα, ἥτοι,

α') τὸ ἐκ **50 χιλ. δραχ.** βραβεῖον τοῦ κυρίου καὶ τῆς Κυρίας Ἀριστόφρονος, εἰς τὸν ἄριστον Γραμματικὸν Ὁδηγὸν τοῦ Διδασκάλου.

β') τὸ διπλοῦν ἔπαθλον **27 χιλ. δραχ.** τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν εἰς ἔργα σχετικὰ πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ 1453-1821 Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἐκδοθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1930.

γ') τὸ **Λαμπίκειον ἔπαθλον 22.500 δραχ.** πρὸς συγγραφὴν Ἑγχειριδίου τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀπὸ τοῦ 1453-1828, ὃχι μακροτέρου τῶν 400 σελίδων.

δ') τὸ ἱστορικὸν **ἔπαθλον τοῦ ἀειμνήστου Κίτσου Μακρυγιάννη**, διπλοῦν, ἥτοι **20 χιλ. δραχ.** εἰς ἔργον ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1821-1912 Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, μετὰ τῆς δεούσης μνείας τῶν πηγῶν.

ε') **βραβεῖον 9 χιλ. δραχ. Γεωργίου Κυριακοῦ** πρὸς συγγραφὴν τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἱστορίας τῆς Μεσσηνίας ἀπὸ τῶν σταυροφοριῶν μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ὀλοσχεροῦς κατακτήσεως αὐτῆς τὸ 1715 μετὰ τῆς μνείας τῶν πηγῶν.

ς') τὰ δύο ἐξ **8 χιλ. δραχ. βραβεῖα τῆς Ἀκαδημίας** ἥτοι 1) εἰς τὴν γλωσσικὴν μελέτην τὴν ἀναφερομένην εἰς τὰς νῦν ἐν Μακεδονίᾳ λαλουμένας ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἐποίκων διαλέκτους. Καὶ 2) εἰς τὴν καλυτέραν πραγματείαν τὴν ἀναφερομένην εἰς οἰανδήποτε περίοδον τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἡντλημένην δὲ ἐκ τῶν πηγῶν μετὰ τῆς μνείας αὐτῶν.

Ὑποβολαὶ ἔργων εἴτε ἐντύπων εἴτε δακτυλογραφημένων εἰς τρία ἀντίτυπα γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 31^{ης} Δεκεμβρίου 1930.

Κατόπιν παρατείνομεν τὴν προθεσμίαν τοῦ ἐκ **10 χιλ. δραχ. καλλιτεχνικοῦ βραβεῖου Λαμπίκη** «εἰς τὸν κάλλιστον ζωγραφικὸν πίνακα τὸν ἔχοντα θέμα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» μέχρι τέλους Νοεμβρίου, ὥστε ἡ βράβευσις νὰ γίνῃ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ ἐορτασίμου τούτου ἔτους.

Ἀνανεοῦμεν δὲ τὰ ἐξῆς:

α') **Μπενάκειον βραβεῖον 50 χιλ. δραχ.** εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα, ὅστις θὰ ὑποβάλῃ τὰ ἄριστα σχέδια ἐκτελεσθέντος ἢ καὶ μόνον σχεδιασθέντος πρωτοτύπου ἀρχιτεκτονικοῦ ἔργου, προτιμωμένων τῶν Ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ πασῶν τῶν περιόδων. Ἔργα δεκτὰ μέχρι τῆς 31^{ης} Δεκεμβρίου 1931. Ἀπονομὴ βραβεῖου κατὰ τὴν 25^{ην} Μαρτίου 1932.

β') **Βικέλειον ἔπαθλον 4.500 δραχ.** εἰς πρωτότυπον Ἑλληνικὸν μυθιστόρημα ἢ σειρὰν διηγημάτων ἀποτελούντων τόμον ἐκδοθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1930.

γ') **Λαμπίκειον βραβεῖον 4.500 δραχ.** εἰς τόμον ποιημάτων,

ἐκδοθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1930. Τῶν δύο τούτων ἀγώνων μετέχουσι τὰ ἔργα, ὧν κατὰ τὸν νόμον κατετέθησαν ἀντίτυπα εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην μέχρι τῆς 30^{ης} Δεκεμβρίου 1930.

Πλὴν δὲ τῶν ἀνωτέρω χαίρω δυνάμενος νὰ ἐξαγγείλω καὶ νέα ἔπαθλα.

Καὶ πρῶτον τὸ ἐκ **50 χιλ. δραχ.** ἔπαθλον τοῦ Δήμου Ἀθηναίων χάριν ἔργου σχετικοῦ πρὸς τὰς Ἀθήνας, ὁρισθησομένου ἐν τῇ προκηρύνσει.

Ἐπειτα ὁ ἀκάματος ἀθλοθέτης ἱατρὸς κ. **Δαμπίκης** πλὴν τοῦ ἱστορικοῦ, τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ τοῦ ποιητικοῦ βραβείου, ἰδρύει ἐφέτος ἄλλα δύο βραβεῖα, **5.000 δραχ.** ἑκάτερον, ἀπονεμηθησόμενα τὴν 25^{ην} Μαρτίου 1931 εἰς ἔργα οὐχ ἦπτον χρήσιμα, ἦτοι:

α') εἰς τὴν ἀρίστην πραγματείαν, τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν σχολικὴν ὑγιεινὴν καὶ

β') εἰς τὴν ἀρίστην «περὶ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς τῆς νεολαίας» πραγματείαν. Δεκτὰ γίνονται ἔργα τυπωθέντα κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1927 ἢ ὑποβαλλόμενα δακτυλογραφημένα εἰς τρία ἀντίτυπα μέχρι τῆς 31^{ης} Δεκεμβρίου 1930.

Ὁ δὲ κ. **Τάκης Κανδηλῶρος**, ὁ γνωστὸς ἱστοριοδίφης, ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἀγωνοθέτης μονίμου βραβείου **25 χιλ. δραχ.** ἀπονεμομένου ἀνὰ διετίαν εἰς Ἑλλήνα τὸ γένος διαπρέψαντα ὑπερόχως καὶ τιμῶντα παρ' ἡμῶν ἢ ἐν τῇ ξένῃ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Καὶ πρῶτον μὲν θ' ἀπονεμηθῇ τῇ 25^ῃ Μαρτίου 1932 **Κανδηλώρειον βραβεῖον θετικῶν Ἐπιστημῶν**, ἱατρικῆς, φυσικομαθηματικῶν, πολιτικῶν μηχανικῶν, μηχανουργῶν κτλ., ὅπερ καὶ προκηρυσσομεν ἐπισήμως ἀπὸ τοῦδε.

Μετὰ διετίαν θ' ἀπονεμηθῇ **Κανδηλώρειον βραβεῖον Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν**, μετ' ἄλλην διετίαν βραβεῖον καλλιτεχνικόν, μετ' ἄλλην βραβεῖον δημοσιογραφικόν εἰς τὸν συντελοῦντα πρὸς διαπαιδαγώγησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἐθνωφελῆ. Τὰ πέντε ταῦτα βραβεῖα θὰ ἐπαναλαμβάνωνται ἐντὸς κύκλου δεκαετοῦς. Βλέπετε πόσον μεγαλεπήβολος εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀγωνοθέτου.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ γενναιότης καὶ ἡ φιλομουσία τῶν ἀθλοθετῶν,

ὑπερακοντίζει τὸν ζῆλον τῶν ἀγωνιστῶν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὰς ἰδικάς μας προσδοκίας. Σώζομεν λοιπὸν τὸ γνῶρισμα τοῦλάχιστον ἐκεῖνο «Ἑλληνες σοφίαν ζητοῦσιν».

Ἀλλὰ τὴν ὥραν ταύτην ιστάμενοι ἐπὶ ὑψηλοῦ σταθμοῦ τῆς ἡμετέρας ἱστορίας, βλέποντες «ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω», πῶς νὰ μὴ προσδοκῶμεν ταχύτεραν καὶ λαμπροτέραν τὴν ἀπὸ τοῦδε πνευματικῆν τοῦ ἔθνους προκοπὴν; «Ἐὰν οἱ Ἑλληνες ἀνακτήσουν τὴν ἐλευθερίαν (ἔγραφε πρὸ 106 ἐτῶν ὁ Φωριέλ) τὰ πάντα παρέχουν τὴν ἐλπίδα ὅτι γρήγορα θὰ φθάσουν καὶ ἴσως θὰ ὑπερβοῦν κατὰ τὸν πολιτισμὸν τοὺς λοιποὺς εὐρωπαϊκούς λαοὺς» Βεβαίως κεφάλαια νέου πολιτισμοῦ κατόπιν δουλείας τόσον στυγεράς ἦτον ἀδύνατον νὰ συναχθοῦν ἐντὸς ἐνὸς αἰῶνος. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὕλικοῦ πλούτου, τοῦ ἀναγκαίου καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὰ γράμματα καὶ τὴν τέχνην, ἀναλογιζόμεθα ὅτι ἔχομεν ἀνίκητους ἄλλους θησαυρούς. Οἱ θεοὶ αἰοδοί, οἱ δραματικοί, οἱ φιλόσοφοι, οἱ ἱστοριογράφοι, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πολύβιος εἶναι κατὰ τὴν φράσιν μεγάλου Ἀγγλοῦ φιλόλογου «δυνάμεις ἀδιαλείπτως ἐπιδρῶσαι εἰς τὴν Βρεττανικὴν ψυχὴν», εἰς τὸν δημόσιον βίον τῆς Ἀγγλίας. Ἐξ ἀνάγκης, Κύριοι, ἱστορικῆς αἰ ὑπέροχοι ἐκεῖνοι σκιαὶ θὰ γίνουν πάλιν, θὰ γίνουν οἱ αἰῶνιοὶ σύντροφοι καὶ ὑψιπέται ὁδηγοὶ τῶν ἐρχομένων Ἑλληνικῶν γενεῶν. Ἐνθυμηθῆτε πόσον διὰ τῆς σεπτῆς ψυχῆς τοῦ Κοραῆ συνετέλεσαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος. Ἐὰν δὲ τὰ ἐξαίσια μνημεῖα, ὅσα προσβλέπομεν παιδιόθεν, εἰς τὰ εὐγενικὰ μάρμαρα, ὅσα φυλάττομεν εἰς τὰ μουσεῖα, δὲν κατορθώνουν τέλος νὰ μᾶς διδάξουν τὸ ὕψιστον καλόν, τότε ἡμεῖς,—ὅχι ἐκεῖνα,—θὰ εἴμεθα λίθοι. Ἀλλ' ἴσως ὑπὲρ πᾶν ἄλλο θὰ αἰσθανθῇ βαθύτερον τὸ ἔθνος τὴν ἱεράν τοῦ Χριστιανισμοῦ Διαθήκην ὡς ἀχώριστον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ τότε θ' ἀκούσῃ τὴν θείαν τοῦ Λόγου φωνήν, Ἑλληνιστὶ λαλοῦντος πρὸς ἡμᾶς «Θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».